॥ ५६ ॥ एकव्यूहेति अत्रानिरुद्धश्चतुर्थ्यानुगतःप्रद्युम्नस्तृतयानुगतःसंकर्षणोद्वितयानुगतोवासुदेवएकएव एतदेवव्युत्क्रमेणात्रोक्तं अधिकारतारतम्यादेषामुपासमानांव्यवस्था ॥ ५७॥ जीवश्चहरिरेवेतिसं
बंधः ॥५८॥ मनश्चादहंकारोपिहरिरेवेत्यन्वयः एषहरिःलोकविधिःलोकप्रवर्तकोंतर्यामी ॥५९॥६०॥ एकांतधर्मःनिष्कामानांभक्तानांधर्मः ॥६१॥६२॥ आशीःकर्मकाम्यंकर्म ॥ ६३ ॥ ६४॥ ६५ ॥

धर्मज्ञानेनचैतेनसुप्रयुक्तेनकर्मणा॥ अहिंसाधर्मयुक्तेनप्रीयतेहरिरीश्वरः ॥ ५६॥ एकव्यूहविभागोवाक्वचिद्द्विर्व्यूहसंज्ञितः ॥ त्रिर्व्यूहश्चापिसंख्यातश्चतुर्व्यू
हश्चदृश्यते ॥ ५७॥ हरिरेवहिक्षेत्रज्ञोनिर्ममोनिष्कलस्तथा॥ जीवश्चसर्वभूतेषुपंचभूतगुणातिगः॥ ५८॥ मनश्चप्रथितंराजन्पंचेंद्रियसमीरणं॥ एषलोकवि
धिर्धीमानेषलोकविसर्गकृत्॥ ५९॥ अकर्ताचैवकर्ताचकार्यंकारणमेवच॥ यथेच्छतितथाराजन्क्रीडतेपुरुषोव्ययः ॥ ६०॥ एषएकांतधर्मस्तेकीर्तितोनृप
सत्तम॥ मयागुरुप्रसादेनदुर्विज्ञेयोऽकृतात्मभिः॥ ६१॥ एकांतिनोहिपुरुषादुर्लभाबहवोनृप॥ यद्येकांतिभिराकीर्णंजगत्स्यात्कुरुनंदन ॥६२॥ अहिंसकैरा
त्मविद्भिःसर्वभूतहितेरतैः॥ भवेत्कृतयुगप्राप्तिराशीःकर्मविवर्जिता॥६३॥ एवंसभगवान्व्यासोगुरुर्ममविशांपते॥कथयामासधर्मज्ञोधर्मराज्ञेद्विजोत्तमः॥
॥६४॥ ऋषीणांसंनिधौराजन्शृण्वतोःकृष्णभीष्मयोः॥ तस्याप्यकथयत्पूर्वंनारदःसुमहातपाः॥ ६५॥ देवंपरमकंब्रह्मश्वेतंचंद्राभमच्युतं॥ यत्रचैकांतिनो
यांतिनारायणपरायणाः॥ ६६॥ जनमेजयउवाच एवंबहुविधंधर्मंप्रतिबुद्धैर्निषेवितं॥ नकुर्वंतिकथंविप्राअन्येनानाव्रतेस्थिताः॥ ६७॥ वैशंपा
यनउवाच तिस्रःप्रकृतयोराजन्देहबंधेषुनिर्मिताः॥ सात्विकीराजसीचैवतामसीचैवभारत॥ ६८॥ देहबंधेषुपुरुषःश्रेष्ठःकुरुकुलोद्वह॥ सात्विकःपुरुषव्या
घ्रभवेन्मोक्षायनिश्चितः॥ ६९॥ अत्रापिसविजानातिपुरुषंब्रह्मवित्तमं॥ नारायणपरोमोक्षस्ततोवैसात्विकःस्मृतः ॥ ७०॥ मनीषितंचप्राप्नोतिचिंतयन्पुरु
षोत्तमं॥ एकांतभक्तिःसततंनारायणपरायणः॥ ७१॥ मनीषिणोहियेकेचिद्यतयोमोक्षधर्मिणः॥ तेषांविच्छिन्नतृष्णानांयोगक्षेमवहोहरिः॥७२॥ जायमा
नंहिपुरुषंयंपश्येन्मधुसूदनः॥ सात्विकस्तुसविज्ञेयोभवेन्मोक्षेचनिश्चितः ॥ ७३॥ सांख्ययोगेनतुल्योहिधर्मएकांतसेवितः ॥ नारायणात्मकेमोक्षेततोयां
तिपरांगतिं॥ ७४॥ नारायणेनदृष्टस्तुप्रतिबुद्धोभवेत्पुमान्॥ एवमात्मेच्छयाराजन्प्रतिबुद्धोनजायते ॥ ७५॥

॥ ६६ ॥ योगधर्मानादरहेतुमविद्यांदर्शयति एवमित्यादिना ॥ ६७ ॥ ६८ ॥ देहबंधेषुदेहएवबंधोयेषांतेषुजीवेषु पुरुषःसात्विकःश्रेष्ठइतियोजना ॥ ६९ ॥ सात्विकलक्षणमाह अत्रापीत्यादिना ॥ ७०॥
॥ ७१ ॥ ७२ ॥ जायमानमिति जन्ममरणादिदुःखभाजंपश्येत् कृपयेतिशेषः ॥ ७३ ॥ ७४ ॥ ईशकृपयैवज्ञानंजायतेनत्वात्मेच्छयेत्याह नारायणेनेति तस्माद्भक्तिरास्थेयेतिभावः ॥ ७५॥

Digitized by Google